

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
17:37	17:14	16:14	תל אביב
17:42	17:18	16:13	ירושלים
17:34	17:11	16:11	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

האם אתה נהנה?

בעולם הגשמי אין הנאה אמיתית כי אושר נמצא רק בקיום התורה והמצוות

הכל לטובה

כל מי שקורא את הפרשה שואל: כאשר מתברר שיש ליעקב עסק עם נוכל מרושע, הוא לא כועס אלא רק מברר את הדברים, ברמה טכנית כמעט. ועתה, כשהוא עומד מול כאבה של רעייתו היקרה, רחל אימנו, והיא מביעה בפניו תרעומת על המתנתה הארוכה לישועה, יעקב כועס. למה? במה צערה של רחל חמור מרמאותו של לבן?

יעקב אבינו, בחיר האבות, יודע היטב שבעולמנו אין תקלות. יש מנהיג לעולם, מנהל את הכל בדברו, וכל מה שקורה כאן - הכל, אבל ממש הכל, לטובה. לפיכך, הוא יודע שרמאותו של לבן היא טובה עבורו, גם אם אינו מבין מדוע, ולכן הוא לא כועס או מצטער, רק מברר את הסיבה באופן טכני ויבש.

והיא הנותנת, כאשר לעומת זאת רחל מביעה את כאבה על ההמתנה הממושכת לילדים, והיא אומרת 'הבה לי בנים', כביכול הדברים תלויים ביעקב. כאן כתוב 'יחר אף יעקב ברחל... התחת אלוקים אני' - הסיבה לכעסו היא כי הוא חש שלא מספיק ברור לרחל שהדבר לטובתה, כי הרי בורא עולם מנהל את העניין, ובהכרח שבעיניו הזה יש חסד עבורו.

כי זו משנת חייו של יעקב: כל מה שעושה הבורא, הכל לטובה. לא תמיד יודעים, לא תמיד מבינים, לעתים התמונה לא בהירה, לפעמים היא מעורפלת או מבולבלת. ועדיין, הדבר הברור הוא - שהכל לטובה, כי העולם הזה מנוהל בידי אבא טוב ומיטיב, שעושה לנו רק טוב, גם כשאיננו מבינים למה!

משנתו זו של יעקב, היא למעשה הלכה פסוקה בשולחן ערוך או"ח סימן ר"ל, שאדם צריך להתרגל לומר 'כל מאי דעביד רחמנא לטב עביד', דהיינו לשנון לעצמו ולהפנים בעמקי לבו שכל מה שעובר עליו - הכל הכל לטובה. וככל שהאמונה הזו בתוקפה, ככל שהידיעה הזו בוררה, ככל שההבנה הזו בוערת בנשמה - כך זוכים לחיות חיים מוארים באורו של הבורא, חיים טובים ורגועים, ובעזרת ה' - זוכים גם לראות את חסד הבורא ורחמיו בכל עת ועונה!
(הרב אשר קובלסקי)

השוחד של העבירה מעורר את העיניים שלו והוא לא רואה כלום.

זה היה עשו, הוא ראה אוכל אדם, כשהוא רעב הוא לא רואה כלום. ולכן, ברגע שהגיע רגע הברכות, כשכבר חלפה התאוה ונשאר רק עם ההפסד, עכשיו הוא צעק וצרח וגמר בליבו להרוג את יעקב. עכשיו הוא הבין מי היה חכם ומי טיפש, מי מלך ומי עבד של יצור.

אנחנו צוחקים על עשו, אבל אנחנו יותר טובים? אנחנו גרועים מעשו. יהודי היום מוכר את היהדות שלו, את הבורא עולם שלו, את הנשמה שלו ואת השבת שלו את התורה שלו - בשביל נזיד עדשים. בשביל הנאות רגעיות וחולפות, בשביל האדם האדום שקורץ לו ברחוב. הנאות רגעיות חולפות.

אין אדם בעולם שנהנה הנאות רוחניות כמו שנהנה בן תורה, כל מה שיש לחילוני יש לבן תורה, אתה רוצה אשה? תתחתן. בשר? תאכל כשר. הולך לים בשבת? לך לים באמצע השבוע. הבורא עולם לא אומר לא הוא אומר לא וכן, אתה רוצה אשה תתחתן, אתה רוצה בשר תאכל כשר, אתה רוצה לים לך לים. כל מה שיש לחילוני יש לנו, רק לו באיסור לי במצוה, הוא בעבירה אני במצוה, אצלו בטומאה אצלי בטהרה. והגרוע מכל, את מה שיש לבן תורה - אין לחילוני, את הטעם בתורה, את התענוג הרוחני, את המתקיות של השבת, את עמל התורה והסיפוק האדיר אין לחילוני.

אני ראייתי את שני הצדדים של המטבע, ראיתי את העולם החילוני וזכיתי לראות את העולם התורה והקדושה וטעמה של התורה. חילוני לא יודע מה ההנאה של קדושה וטהרה, שבת ולימוד תורה, אני - סליחה על המילה - יורק על ההנאות המזוייפות של הצד החילוני. בקלוואה? על האש? זה צחוק, זו בדיחה, אני אהיה מכור ל'על האש' או לכדורגל אני אהיה מכור להנאות גשמיות? אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזו יבזו לו. אין אושר כמו חיי תורה, אין אושר כמו עמלה של תורה, אין אושר כמו תפילה, כשבת קודש, כקדושה וכטהרה.

בעולם החילוני אין אושר בכלל, יש הנאות גלידה, אדם אוכל גלידה הוא יכול לומר שהוא מאושר? הוא נהנה מהגלידה, הנאות ועוד הנאות, אבל אושר יש רק בתורה. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

קב אבינו הכין תבשיל, נזיד עדשים אדומים, ועשו חוזר מן השדה והוא עיף, הוא רואה את התבשיל ואומר הלעיטני נא מן האדום האדום הזה כי עיף אנוכי, אומר לו יעקב אני לא נותן בחינם - מכור את הבכורה ותקבל אוכל. אומר עשו "הנה אנוכי הולך למות ולמה זה לי בכורה", עשו הולך למות? ילך לאמא רבקה ותתן לו לאכול. אלא כוונת עשו היתה - כמו שאומרים הרשעים היום אוכלים מחר מתים, בסוף מתים אז תן ליהנות תן לאכול. ושימו לב, עשו לא אומר תן לי מהאוכל הזה אלא מהאדום האדום הזה... "וימכור את בכורתו ליעקב", מכר לו, ולא רק שמכר לו אלא שלאחר שאכל ושתה "ויקם וילך ויבז עשו את הבכורה" קם והלך וביזה את הבכורה לאחר שאכל ושתה וכבר לא יכול לומר שהוא אנוס הוא קם וביזה את הבכורה, ביזה את יעקב "המיושן" שהבכורה חשובה לו, מה שחשוב זה ליהנות טען עשו.

אמנם אחר כך, כשהגיע רגע הברכות, יצחק מברך את יעקב ובא עשו ואומר לאביו קום אבי ויאכל מציד בנו, עשו רוצה ברכה מיצחק, ויחרד יצחק ויאמר לו שאחיי בא במרמה ולקח את ברכתו, כששמע את זה עשו הוא צעק צעקה גדולה ומרה, עשו בוכה וצורח, ואומר "הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמיים" והוא אומר בליבו "יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי". מה אתה רוצה עשו?! הרי מכרת את הבכורה ליעקב, יצחק רצה לברך אותך כי היה סבור שאתה בכור, אבל כיון שמכרת את הבכורה מגיעים הברכות ליעקב בצדק. ולא רק זה, הרי בזת ליעקב, ויבז עשו את הבכורה, היא לא חשובה בעיניך ולמה אתה אומר "ויעקבני זה פעמיים את בכורתך לקח" הרי הסכמת, ורצית, ואף לעגת ליעקב שרוצה את הבכורה.

אלא, ש"הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם", כששולטת התאוה באדם הוא "לא רואה בעיניים". אין הכוונה מוציאים מן העולם - שהוא מת, אלא שבאותו הרגע שיש לו קנאה תאוה וכבוד אינו רואה שום דבר חוץ מהתאוה שלו.

ועשו - שהיה בעל תאוה גדול, ראה מול העיניים שלו רק את "האדום האדום הזה", שום דבר בעולם לא מעניין אותו, רק תן לי לאכול. הוא לא רואה מה הוא נותן מה תמורת מה. כשהתאוה שולטת באדם, כל דבר תאוה שיהיה בעולם, אע"פ שבתת ההכרה שלו הוא יודע שהעבירה הזו חמורה מאד, אבל עכשיו שהתאוה שולטת עליו הוא כמו שיכור, הוא רואה רק את העבירה.

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

צניצנת המן בזה הזמן

אבל אותו אברך חדור באמונה וביטחון לא דאג כלל. הרי לא כלו דרכיו של המקום. משמים הגיע באותו הזמן אברך חדש לכולל, השניים קבעו חברותא וישבו ללמוד בשקידה עצומה. דאגת הפרנסה? שכר הדירה? לשם מה צריך לדאוג.

באותם ימים חלה אחד מקרובי משפחתו של אותו תלמיד חכם ורותק למיטת בית החולים. חיידק אלים תקף את גופו והוא הגיע לכלל סכנה. אמר אותו קרוב לעצמו, אדם שנמצא בשעת צרה ראוי שיידור נדר כמו שעשה יעקב אבינו. "ריבוננו של עולם, כך גם אני אומר לפניך, אם אתה מרפא אותי ואקום מחולי זה, מבטיח אני שאתמוך באברך זה מדי חודש בחודשו".

ה' נענה לתפילתו של אותו קרוב, ומיד עם יציאתו מבית החולים שלח לאברך את סכום התמיכה החודשי, והמשיך לתמוך בו כל חודש עד היום ממש.

והיודע אתה מהו סכום התמיכה שנדב אותו קרוב? שאל אותי האברך היקר כשסיפר לי את ניסי ה' החופפים עליו, לא יאומן אבל אמת הדבר. סכום התמיכה הוא אותו הסכום שתמך בי החברותא שעזב באותו הזמן. וכך נמשך ההסדר זה כמה שנים. כמה נפלאות דרכי ההשגחה. אבל האמת היא שאין הדבר מופלא כל כך, שהרי משנה מפורשת היא באבות: כל המקבל על עצמו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ.

"אותו אברך חדור באמונה וביטחון לא דאג כלל, משמים הגיע באותו הזמן אברך חדש לכולל..."

הוא לזמן לו פרנסתו, וידע האדם שעד שיסתיים הזמן הקבוע לפרנסה של שנה זו, שזהו ראש השנה, ישלם לו ה' כל מה שנגזר עליו מן השמים בראש השנה הקודם. ואין החריצות וההשתדלות ביותר מועילה מאומה. ובוודאי לא יתווסף לו דבר מכך שיעבור על רצונו של הבורא ויבטל את לימוד תורתו הקדושה, כך מסביר החפץ חיים.

חשבתי לעצמי, ממשיך לתאר באוזני אותו אברך, וכי ההשתדלות ביותר תועיל מאומה? הרי לא כך הוא. אלא אני יכול לעבור לכולל שבו נראה שתהא לי עלייה בתורה. והמלגה? ושכר הדירה? הרי בעצם היותי בכולל יוצא אני ידי חובת ההשתדלות, ששמעתי מפי הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל כי אברך ההולך ללמוד בכולל יוצא ידי חובת השתדלות בפרנסה ומאי נפקא מינא כמה ישלמו שם? הרבה שלוחים למקום.

ואכן אותו אברך תלמיד חכם עבר לכולל שרצה, והנה בהשגחת ה' הפרטית והניסית, לאותו הכולל הגיע אברך מתמיד שנפשו חשקה בתורה ורצה ללמוד בהתמדה באותה שיטה שחפץ התלמיד חכם ללמוד. האברך הוותיק קבע חברותא עם אותו תלמיד חכם שהגיע זה עתה וסיכם עימו שיעביר לו מידי חודש את סכום המלגה שלו. והסכום הכולל עלה יחד בדיוק לאותו הסכום ששולם בכולל הקודם. כמה נפלאות הם דרכי ההשגחה, מדוקדקות עד חוט השערה.

ההסדר זרם על מי מנוחות במשך כמה שנים, והאברך עלה והתעלה במעלות התורה והאמונה. והנה, ביום אחד עזב החברותא החדש את הכולל,

באחת מתקופות חיי, שטח באוזני אברך תלמיד חכם עצום העוסק זה שנים רבות באמונה וביטחון והוא מורי ורבי בעיניינים אלו.

למדתי באחד הכוללים וחשתי לא מרוצה. הרגשתי שאיני מנצל את כל כוחותי לעליה בתורה במסגרת שבה אני נמצא, ויש סיכויים רבים שבמסגרת אחרת שבה חפצתי אממש את הפוטנציאל הגלום בי ואעלה יותר במעלות התורה. אבל היה זה בעבורי ניסיון לא פשוט כלל. בכולל שבו למדתי באותה עת ניתנה מלגה גבוהה לאברכים הלומדים. במלגה זו הייתי משלם את שכר הדירה של דירתנו. בכולל שאלי חפצתי לעבור, לעומת זאת, עמד גובה המלגה על מחצית מהסכום האמור.

העמדתי מול עיני את דברי החפץ חיים בשמירת הלשון, שער התבונה פרק ט' על הפסוק בתהילים "בטח בה' ועשה טוב שכון ארץ ורעה אמונה" והרי דוד המלך מלמדנו שצריך האדם להתחזק במידת הביטחון ורק אחר כך מגיע השלב השני של עשיית הטוב.

הנה לשם משל, התורה מצווה אותנו על לימוד תורה ולכלל הפחות על קביעות עיתים לתורה, והיצר הרע מסית את האדם שידאג לפרנסת בני ביתו וכך לא יקבע עיתים לתורה. ולכן כתוב: "בטח בה'" - הביטחון בה' יביא אותנו לעשיית הטוב, שזהו דבר שהשכל מחייב שכך יהיה. הרי לא ייתכן שהקדוש ברוך הוא יגרע מהאדם את מזונו שנקבע לו בראש השנה בגלל שקבע עיתים לתורה, אלא ההיפך הוא הנכון. וגם כאשר קורה שבגלל קביעות עיתים לתורה נראה הדבר שנמנע ממנו איזה רווח ביום זה, שלא ידאג כי הרבה דרכים לקדוש ברוך

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באיזור מגוריתכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

**חייגו עכשיו:
03-570-12-12**

*ההפצה הינה במחיר סמלי

הלכות ברכת הלבנה

א. אין לברך על הלבנה אלא בעת שהיא זורחת ונהנים מאורה. אבל אם יש עננים עבים שמכסים אותה, עד שאינו נהנה מאור הלבנה לא יברך עליה. אולם אם יש מסך של ענן דק וקלוש, עד שהוא נהנה ממנה ויוכל להכיר בין מטבע למטבע, יכול לברך עליה.

ב. אם היתה הלבנה נראית ובאמצע הברכה כיסו אותה עננים עבים, גומר הברכה. ואם לפני שהחיל לברך, הוא משער שבתוך כדי ברכתו הלבנה תתכסה בעבים, כתב המגן אברהם (ס' תכו סק"א) שלא יברך. ויש חולקים. והמברך יש לו על מה לסמוך. (חזון עובדיה חנוכה עמ' שכב)

ג. אין לברך ברכת הלבנה אלא בלילה בעת שהלבנה זורחת. ואם היו השמים מכוסים בעבים, ועבר כל החודש, ושוב נראתה ביום ט"ו לחודש אחר עלות השחר, ועדיין היא מאירה יפה, יכול לברך ברכת הלבנה עליה, כיון שהיא מצוה עוברת. (עמ' שכה)

ד. קודם שמברך ברכת הלבנה יאמר מזמור הללויה הללו את ה' מן השמים, עד חק נתן ולא יעבור ואחר כך תולה עיניו כנגדה, וישר את רגליו, ואחר כך יוריד עיניו ויברך ברכת הלבנה, ולא יסתכל בה בשעה שהוא מברך. (עמ' שכט)

ה. יש נוהגים לסיים ברכת הלבנה באמירת "עלינו לשבח". ונתנו טעם לזה שלא יטעו לחשוב שיש איזה רעיון של קבלת אלהות חס וחלילה במה שאנו נוהגים כבוד בלבנה, לכך אנו אומרים עלינו לשבח ומסיימים כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. ומנהג הספרדים שאין אומרים עלינו לשבח אחר הלבנה. ומי שקידש הלבנה עם אשכנזים, והם נהגו לאומרם, נכון לאומרם עמהם.

ו. מצוה לברך ברכת הלבנה מעומד, שהרי הוא כמקבל פני שכינה. ורק אם הוא חולה או זקן מופלג, שאינו יכול לעמוד כלל, רשאי לברך כשהוא יושב.

ז. מעשה באחד שהיה בדרך, ופגעו בו כלבים ובקשו להרגו. והוא התחנן וביקש מהם שירשו לו לעשות מצוה אחת שציונו הבורא קודם מותו. והרשו לו,

ואז היתה הלבנה זורחת ומאירה בכל הידורה. ועמד וקידשה בכוונה עצומה, ומיד נעשה לו נס כשדילג ואמר "כשם שאנו מרקדים כנגדך", ונשאו הרוח, ושוב לא ראו זה את זה, וניצול מהם.

ויש קבלה שכל מי שיקדש הלבנה בכוונה, שוב לא ידאג פן ימות בחודש ההוא, מהיום שהיה ההוא והלאה. וסימן לדבר, "וירחוק לא יאסף". (עמ' שלד)

ח. ולאחר שסיים ברכת הלבנה יאמר ג' פעמים שלום עליכם לשלשה בני אדם, או אפילו לאדם אחד, והוא משום שמחה לאחר שזכינו לקבלת פני שכינה.

ט. לכתחלה אין לקדש הלבנה בליל שבת או בליל יום טוב, ומיהו אם היה החודש מעונן שהשמים נתכסו בעבים, ולא היה אפשר לקדש הלבנה עד ליל ט"ו, שחל בליל שבת או בליל יום טוב, מותר לקדש הלבנה בליל שבת או בליל יום טוב, משום שנחשב מצוה עוברת.

י. מקדשים את החודש בברכת הלבנה עד ליל ששה עשר לחודש, ולא עד בכלל. (עמ' שמת)

יא. לכתחלה ראוי לברך ברכת הלבנה כשהוא עומד בחצר או ברחוב תחת כפת השמים, שמכיון שהמברך ברכת הלבנה הוא כמקבל פני שכינה (סנהדרין מב.), יש לעשות המצוה כאדם היוצא לקראת המלך, שאין זה דרך כבוד כל כך כשהוא עומד תחת קורת גג. אבל אם אין הרחוב נקי, או שהוא חולה באיזה מחוש, שאינו יכול לצאת מפתח ביתו, יכול לברך דרך חלון פתוח אחר שיראה את הלבנה בחידושה, ואם הוא חושש מן הצננה יכול לברך דרך החלון הסגור ע"י זכוכית.

יב. ולפיכך הנוסע במטוס בימים האחרונים של קידוש לבנה, ורואה את גוף הלבנה דרך החלון, יברך עליה בשם ומלכות. (שסג)

יג. מצוה מן המובחר, היכא דאפשר, לקדש הלבנה עם הצבור, משום ברוב עם הדרת מלך. ויאמרו קדיש אחר כך. ומיהו גם יחיד יכול לקדש הלבנה.

יד. כל שהגיע זמן ברכת הלבנה, עדיף להקדים ולקדשה ביחיד, מלהמתין לקדשה בצבור, שההלכה שזוריים מקדימים למצות עדיפא מן הטעם שברוב עם הדרת מלך. (עמ' שסו)

טו. קטן שיגדיל ויעשה בר מצוה ביום י"א לחודש, והקהל מברך ברכת הלבנה במוציא שבת קודם י"א לחודש, אין לקטן לברך ברכת הלבנה עם הצבור, אלא יניחנה לאחר שיהיה בר מצוה ויברכנה בחיוב, בתור גדול המצווה ועושה. ואם בירך קודם שנעשה לבר מצוה, בדיעבד לא יחזור לברך כשיגדיל. ואם לא יהיה בר מצוה אלא בט"ז לחודש והלאה, יש לו להקדים ולברך עם הקהל.

טז. אָבֵל בתוך שבעת ימים, אם אפשר שיברך ברכת הלבנה אחר ימי השבעה, נכון להמתין מלברך, ולא יברך בתוך שבעה, מפני שאינו שרוי בשמחה, אבל אם אי אפשר לברך אחר כך, שאז יעבור זמנה, יברך ברכת הלבנה בתוך שבעה.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

לשמור על קשר (המשך)

במקרים רבים אפשר לתלות את הנתק בכך שההורים לא היוו דוגמא אישית טובה בעניין, כגון שהקשר ביניהם עצמם, או ביניהם לבני משפחה אחרים, היה קריר או בעייתי ומתוח. ילדים שגדלו בבית בו ההורים מנותקים רגשית - לא מדברים הרבה, לא מעורבים, לא מתעניינים ולא משתפים - סביר שימשיכו באותה 'מסורת' מנוכרת.

יש אנשים שאצלם הסיבה לכך שהם מתרחקים מקשר קרוב היא, החשש שמא יחטטו בענייניהם הפרטיים. יש גם כאלה שבקושי אומרים 'שלום' לשכנים מהדלת ממול, מחשש שיחטטו בענייניהם הפרטיים.

גם עם אלה מבני המשפחה שהקשר עמם אינו הדוק, ולא משנה מה הסיבה לכך, תמיד חשוב לשמור על יחסים טובים ותקינים, דהיינו, מה שהנימוס המינימלי מחייב, כגון: לדרוש בשלום ולהחליף עמם כמה מילים כאשר נפגשים. ואם הם גרים מעבר לים ולא יוצא להיפגש פיזית, ראוי להרים טלפון מדי פעם לדרוש איש בשלום רעהו, וכל שכן בזמני שמחה כדי לאחל מזל טוב.

עלינו לשים לב לעובדה, שכל קשר בין שני אנשים, תלוי מטבע הדברים, ברצונם ובכישורי החברה והאחווה של שני הצדדים, ואי אפשר לאדם לקבוע חד צדדית מה יהיה טיבו של הקשר עם אהיו. כך גם באשר לחובות האמורים מצד דרך ארץ, עלינו לדעת מראש שאין לנו שליטה על הדרך בה הזולת ינהג בנו, ובידינו לבחור רק את הדרך בה אנו נהגה כלפי הזולת. אנו אלה שיכולים להחליט לשמור על רמה מסוימת של קשר עם בני משפחתנו, גם אם הם מצידם לא יעשו כן. לכן, גם אם הם לעולם לא מתקשרים אלינו מיוזמתם, כדאי שנשמור על רמה מסוימת של קשר כדי להשאיר ערוץ פתוח איתם. אין זה פוגע בכבודנו להיות 'בסדר' עם מי שלא בסדר. ההיפך - "איזהו מכובד - המכבד את הבריות". מה שכן, אפשר להעיר להם, בחיוך ובדרך כבוד, כי היינו שמחים שירימו אלינו טלפון מדי פעם וכדומה. אבל אין לדרוש, להתווכח או חלילה לריב על כך. במסגרת השוני שבין אנשים, יש שמרגישים פחות צורך בקשר, ועלינו לכבד זאת.

הפסדו של הפנסון;

גישה זו נכונה הן בין הורים לילדים, והן בין הילדים לבין עצמם. כדי לשמור על קשר טוב עם כל אחד, אין לנהל חשבונות ופנסונות לגבי מי התקשר אלינו תחילה וכדומה.

אנשים נוטים להיעלב מכך שקרוב משפחה לא הרים טלפון לאחל להם מזל טוב על שמחה שעשו. ההיעלבות, לא רק שאין בה כל תועלת, אלא שהיא מרחיקה את הלבבות עוד יותר (ואירוני שזה קורה בגלל ציפייה מהזולת לגלות התעניינות). אם המטרה שלנו היא קירוב לבבות, עדיף ללמד זכות כגון: קורה שאדם עסוק וטרוד בעסקיו עד שהחובה להתקשר לבעל השמחה נשמטת מרשימת המטלות שלו. וכן, גם הורים צריכים לקחת בחשבון שזה עשוי לקרות אצל אחד מילדיהם. הוא לא התקשר לאחל מזל טוב כשנולד נכד? לא נורא. הבת לא התקשרה לאחל נסיעה טובה / לומר שלום כשחזרנו? לא קרה אסון. הרבה יותר גרוע אם בגין זה תשתלט אווירה עכורה ויתפתחו אנרגיות שליליות במשפחה.

תחשבו על אנשים שממש לא עושים שום חשבון מי התקשר מתו, ולא מודדים עד כמה הלה חושב עליהם ומעוניין בקירבתם. הם עושים את שלהם, ללא קשר להתנהגות השני. כמה נעים לשמוע אותם! הגמול לגישתם הוא שלוה נפשית. נחסכת מהם 'החובה' להיות כעוסים ומתוסכלים על חצי משפחה. וחשוב להדגיש שוב, שזה נכון גם באשר לציפיות של הורים מילדיהם.

שוחחתי בנושא עם יהודי חכם בעל משפחה גדולה. הוא מצידו היה רוצה שהילדים הנשואים יתקשרו אליו לפחות פעם בשבוע, והוא אף אמר להם זאת פעם ופעמיים. למעשה לא כל הילדים עושים זאת. כאשר עובר זמן מה ולא שמע מהילדים, הוא זה שמרים טלפון אליהם, בלי טענות ומענות ובלי תביעות. נהייתי לשמוע אותו מתאר את גישתו לפרטיה: "אני לא מוכן לוותר על הקשר איתם ועם הנכדים, ואם זה לא בא מצידם, אינני רואה תועלת להתעסק במשחקי כבוד. מי שאינו מרגיש צורך נפשי להתקשר, גם אם זה כואב לי לפעמים, אני אתקשר אליו, בלי שום טענת 'היתכן' ובלי לשדר שנפגעתי וכדומה".

רגע חושבים

דניאל אליהו גרמן

לעצב את הדור הבא

עדיין טוב (ולתת לו מקום להתמודד).
אם בחרנו להעניש כי לא מצאנו (איתו) דרך אחרת לתיקון המעשה – חשוב לייצע אותו שהכל נובע מאהבה ואכפתיות (שאנחנו בצד שלו ושהוא ירוויח אם ישמע לנו). אם בחרנו להעיר (צריך לדעת כמה ומתי) – מגנים את המעשה ולא את הילד [העושה]. הרב שטיינמן היה אומר: "אין ילד רע יש ילד שעושים אותו רע". חשוב לגלות הבנה (להכנס לנעליו) ולא להוציא עליו את הכעס האישי שלי. לפעמים ילד שעשה קונדס (שהרי הוא ילד!) וגרם לנזק כספי – אם אביו יבזה אותו הדבר יכול להזיק שבעתיים! (הנזק שיצטרך לשלם לפסיכולוגים אח"כ. והחכם עיניו בראשו..)

דוגמה אישית – החינוך הכי טוב הוא דוגמה אישית של ההורה, אותו הבן מחקה. הורים סמכותיים שמתנהגים ביושרה [ובקיום הבטחות] ובנחת [כלפי כל אדם – גם בכביש] יזכו לרוות נחת מילדיהם. (וכן להראות דוגמה אישית בלימוד התורה והמצוות בשמחה ובייקור של תלמידי חכמים).

סבלנות – הילדים מוציאים מאתנו נפש גדולים ובעיקר סבלנות – איתו אפשר להתמודד עם אתגרי החיים בהצלחה! גם כשלא רואים תוצאות מיד - ידעו נאמנה שעם התמדה וסבלנות יזכו שיתקיים בהם הפסוק "הזורעים בדמעה – ברנה יקצורו". (האור החיים הקדוש הבטיח: "חכמי הקבלה גילו לנו, שלא ידח ממנו נידח מכל ניצוצי הקדושה, וכולן לבסוף יזכו למקום שממנו באו, והגם שיריע איש ישראל, אף יצריח נפשו, סוף כל סוף יחזור לרשו").

שלום בית – כשיש שלום בבית והילד רואה הורים יציבים שפועלים מתוך אהבה וכבוד הדדי (ובשיח מתורבת) – נעשה אותו ילד חזק ובריא בנפשו. לעולם אין 'לריב' מול הילדים [דבר הפוצע את נפשם], ואם כבר נעשה - חובה להתפייס מולם. לפעמים לשבת לסדר את ה'ויכוחים' על כוס קפה, יכול לפתור בעיות גדולות..

למאמרים נוספים של דניאל אליהו גרמן בקרו באתר ישיבת אור דוד

אדם שזוכה לחנך את הילדים של הקב"ה [בניו / תלמידיו – שהם כבניו] בדרך הישר, מלבד מה שיזכה לשמירה ולנחת רוח בעולם הזה מפרי עמלו – גם בעולם הבא יהיה לו חלק בתורה והמצוות שלהם, מה שיזכה אותו לעונג אין סופי. בכדי שנזכה לכך ראוי לנו לדעת כמה כללים חשובים בנושא:

אהבה – ילד שאוהבים אותו ללא תנאי ושיש לו מקום שמקבל, מבין ומכיל - הוא לעולם לא יעזוב את אותו המקום. עלינו לתת לו תחושה של בטחון, שיש מישהו מאחוריו שמבין את רגשותיו, מצוקותיו ומהווה אוזן קשבת לשיתוף או ליעוץ בכל עניין.

שאני אוהב אני לא שופט את התנהגותו ה'חיצונית' שנתונה לשינוי, אלא אני אוהב את הנשמה האלקית שהופקדה אצלי, ואני אכבד אותה ואת רצונה (גם אם אינני מסכים למלאותה. ואתן סיבה מוצדקת במקרים מסוימים מדוע לא הסכמתי. והעצה היעילה היא להראות להם שיש להם רצון יותר בכך שישמעו לנו).

זמן איכות – בשביל תוצאות צריך להשקיע. ההשקעה הטובה ביותר היא לקבוע זמן שהוא רק שלנו [כל פעם עם ילד אחר] בו אהיה במלוא תשומת הלב (ובלי הסחים), אתעניין בעיסוקיו ותחביביו ואראה רצון וחשיבות לקשר. טוב להזכיר לילד שהוא חשוב לנו ושהידיים שלנו פתוחות בפניו תמיד – לדאגה לכל הצרכות ולפנייה בכל סיטואציה.

בזמן האיכות אפשר גם לעשות דבר שהילד אוהב ורוצה מאוד לעשות. המבוגר יכול להתחבר לילד שבתוכו ולתת גם לו ביטוי (לגלות מחדש את ההרפתקן, החוקר והמתפעל שבי – דבר שמבריא ומשחרר ביותר).

מחמאות – אחד מכללי הברזל הוא להתבונן על הנקודות הטובות שבו ולשגר אליו דיבורים טובים - מה שיובייל להאדרה של בטחונו העצמי ויגרום לו לרצות לעשות עוד טוב. חשוב להגיד לו שאוהבים אותו ומאמינים ביכולותיו.

תזכרו - עידוד משפיע יותר מעונש. ציון לשבח או פרס פועל יותר מאיומים או עונשים [עלי שור].

התמודדות עם כשלון - גם ילד שנכשל - חשוב לשדר לו שזה בסדר ושהוא

האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים

למפיצים המקדימים זוכים:

כל הפצה של חבילת עלונים 1 יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר לימוד כל ספר האידרא רבה וזוטא בקברו של התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי

כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר קריאת כל התהילים בליל שבת

כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בקמיע של כל הזוהר הקדוש

בוא והצטרף לאלפי המפיצים בכל שבוע את העלון המפואר "אור הפרשה" ושמח את מתפללי בית הכנסת שלך.

לפרטים והרשמה

03-5701212